ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF SCHOOL UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

นิตยา ก้อนทอง
Nittaya Kontong
สพป.นครศรีธรรมราช เขต 2
NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2
notepojpearl@gmail.com
โทร 0945355497

Received: 17 April 2026; Revised: 26 April 2026; Accepted: 29 August 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 4) ศึกษาตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ปีการศึกษา2568 จำนวน 331 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นและการสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.989 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3) ความสัมพันธ์ของภาพรวมระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้ร้อยละ 5.9

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปของคะแนนดิบ มีดังนี้

$\hat{Y} = 2.166 + 0.399 (X4)$

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปของคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$\hat{Z}_Y = 0.244\ \boldsymbol{x}4$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

This thesis aimed to: 1) examine the level of instructional leadership among school administrators; 2) examine the level of school effectiveness; 3) investigate the relationship between instructional leadership of school administrators and school effectiveness; and 4) identify instructional leadership predictor variables affecting school effectiveness in schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2.

The sample consisted of 331 teachers and school administrators for the 2025 academic year, selected through stratified random sampling and simple random sampling. The research instrument was a questionnaire that had been validated for content validity (IOC) and yielded a Cronbach's alpha reliability coefficient of 0.989. Statistical methods used for data analysis included mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1. The overall level of instructional leadership among school administrators under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 was at the highest level.

2. The overall level of school effectiveness under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level.

3. The overall relationship between instructional leadership and school effectiveness

under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 was statistically significant at the .01 level.

4. The instructional leadership dimension affecting school effectiveness was creating a learning atmosphere, which could predict school effectiveness at 5.9%.

The prediction equation for school effectiveness in raw score form was:

$\hat{Y} = 2.166 + 0.399 (X_4)$

The prediction equation in standardized score form was:

$\hat{Z} = 0.244\ x_4$

Keywords: Instructional Leadership, School Administrators, School Effectiveness

บทนำ

ในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้วางหลักประกันสิทธิทางการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีให้แก่ประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคและปราศจากค่าใช้จ่าย ควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สอดรับกับพลวัตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560) แนวคิดดังกล่าวสอดประสานกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นแกนกลางของกระบวนการเรียนรู้ ผ่านการผสานองค์ความรู้เข้ากับคุณธรรมจริยธรรม และการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้หยั่งรากลึกในทุกสาระวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ยิ่งกว่านั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 4) ยังได้ตอกย้ำความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะกลไกหลักของการขับเคลื่อนการศึกษา ซึ่งต้องทำหน้าที่เชื่อมประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารให้เท่าทันกระแสการปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้ ชัยมงคล บุญชัย (2563) ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างแท้จริงนั้น จำเป็นต้องยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม และมีความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการศึกษาอย่างครบถ้วน

การบริหารโรงเรียนเป็นการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่จะนำพาให้การบริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ โดยการมีพัฒนาความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำ (Leadership) เกิดขึ้นสำหรับประเทศไทยมีการศึกษาภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบันที่เน้นคุณภาพของการศึกษา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอำนาจหรืออิทธิพลในการนำหมู่คณะให้ร่วมกันทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาความรู้หรือการจัดการกับความรู้ให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ธนัชพร จูห้อง และตรัยภูมินทร์ ตรีตรีศวร (2568) กล่าวว่าภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนใน

การนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ สามารถใช้กลยุทธ์ทั้งการเป็นผู้นำและการบริหารนำกลุ่มให้กระทำกิจกรรมทางด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นำที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถทำให้ประสิทธิผลของงานและประสิทธิผลของโรงเรียนสูงขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าประสิทธิผล คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพการบริหารโรงเรียนในภารกิจต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพออกสู่ระบบสังคมภายนอกได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของขวัญฤทัย ภู่สาระ (2562) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนประกอบด้วยปัจจัย 4 ปัจจัย คือ ด้านผู้บริหาร ด้านกระบวนการบริหาร ด้านครูและด้านกระบวนการเรียนการสอน การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลผู้บริหารต้องปฏิบัติงาน โดยใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการให้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้ดำเนินการตามบทบาท ภารกิจและวิสัยทัศน์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้มีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการบริหารการศึกษาของประเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งคณะกรรมการครู ผู้ปกครองและนักเรียน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นรวมถึงการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายและช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระยะยาวจึงแสดงให้เห็นชัดว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นตัวแปรสำคัญต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2, 2567)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำคัญในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาสำหรับผู้บริหารในการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถที่จะบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนประสิทธิผลของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

4) เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 2,322 คน (ข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2568) 1.2) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ด้วยวิธีการวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการดำเนินการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 331 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi -stage Random Sampling) ตามลำดับดังนี้ ขั้นที่ 1 การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 12 ศูนย์เครือข่าย เพื่อให้ได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ขั้นที่ 2 ดำเนินการสุ่มโรงเรียนในแต่ละศูนย์เครือข่ายด้วยวิธี การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากเพื่อให้ได้โรงเรียนตัวแทนในแต่ละเครือข่าย ขั้นที่ 3 ดำเนินการสุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจากโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือก ด้วยวิธี การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบถ้วนตามที่กำหนดไว้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปใน รูปแบบ Check List ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน จำนวน 40 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 5 ด้าน จำนวน 43 ข้อ 2.2) การสร้างเครื่องมือเริ่มจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าอยู่ในระดับ 0.67-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 0.50 ขึ้นไปหลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.989 ก่อนนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเป็นขั้นตอน 3.1) โดยผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจาก ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 3.2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์

พร้อมลิงก์คิวอาร์โค้ดแบบสอบถามเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อประสานงานไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 3.3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ส่งหนังสือพร้อม ลิงก์คิวอาร์โค้ดแบบสอบถามแจ้งไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ AMSS เพื่อให้ครูตอบแบบสอบถามออนไลน์ 3.4) ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน 4.1) ข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่า ความถี่และร้อยละ 4.2) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 4.3) วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายระดับของตัวแปรทั้งสอง 4.4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน 4.5) วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ทั้งแบบนำเข้าตัวแปรทั้งหมด (Enter Method) และแบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2		**n = 331**		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจทางการเรียนรู้	4.73	0.43	มากที่สุด
2.	การบริหารจัดการหลักสูตร	4.73	0.44	มากที่สุด
3.	พัฒนาคุณภาพครู	4.72	0.46	มากที่สุด
4.	การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	4.74	0.44	มากที่สุด
5.	การนิเทศติดตามการเรียนการสอน	4.76	0.42	มากที่สุด
6.	พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.75	0.43	มากที่สุด
	รวม	**4.74**	**0.41**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.74, S.D.=0.41) หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนิเทศติดตามการเรียนการ

เรียนการสอน ($\bar{X}$=4.76, S.D.= 0.42) รองลงมา คือ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$=4.75, S.D.=0.43) ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด พัฒนาคุณภาพครู คือ ($\bar{X}$=4.72, S.D.= 0.46)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิผลของของสถานศึกษา

	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	n = 331		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.00	0.80	มาก
2.	ความพึงพอใจในงานของครู	4.04	0.76	มาก
3.	การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.16	0.69	มาก
4.	การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.05	0.76	มาก
5.	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้ มีทัศนคติคติทางบวก	4.04	0.77	มาก
	รวม	**4.06**	**0.72**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.06, S.D.=0.72) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}$=4.16, S.D.=0.69) รองลงมา คือ การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา($\bar{X}$=4.05, S.D.=0.76) ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง($\bar{X}$=4.00, S.D.=0.80)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปร ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ประสิทธิผลของสถานศึกษา(Y)					ผลรวม $Y_{รวม}$
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	

X_1	.196**	.171**	.229**	.157**	.154**	.190**
X_2	.198**	.181**	.257**	.180**	.174**	.207**
X_3	.232**	.206**	.277**	.207**	.214**	.238**
X_4	.244**	.212**	.278**	.209**	.219**	.244**
X_5	.204**	.170**	.259**	.183**	.187**	.210**
X6	.185**	.159**	.268**	.200**	.197**	.211**
ผลรวม $X_{รวม}$	.223**	.195**	.277**	.201**	.203**	.230**

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาพรวมระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r = .230) แสดงว่า เมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงขึ้น จะส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ คู่ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ (X_4) กับ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y_3)ความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับต่ำ (r = .278)

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter multiple regression analysis) โดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig.
	B	Std. Error	β		
ค่าคงที่ (Constant)	2.266	.459		4.940	.000
X_1	-.033	.231	-.020	-.144	.885
X_2	-.029	.287	-.018	-.101	.920
X_3	.118	.300	.076	.394	.694
X_4	.397	.359	.242	1.1.06	.270
X_5	-.207	.358	-.120	-.580	.563
X_6	.134	.300	.080	.446	.656

R=.248, R^2=.061, Adjusted R^2=.044, $S.E._{Est}$=.703, F=3.525 Sig.= .002

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 6 ด้าน สามารถร่วมกันประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 คิดเป็นร้อยละ 6.1 (R^2 =.061)

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\hat{Y} = 2.266 - 0.033\ (X_1) - 0.029\ (X_2) + 0.118(X_3) + 0.397\ (X_4) - 0.207\ (X_5) + 0.134(X_6)$$

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\hat{Z}_Y = -0.020X_1 - 0.018X_2 + 0.076X_3 + 0.242X_4 - 0.120X_5 + 0.080X_6$$

วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคุณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

Model	R	R^2	Adjusted R^2	$S.E._{Est}$
1	.244[a]	.059	.056	.699

จากตารางที่ 4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า รูปแบบที่ 4 เป็นรูปแบบที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 นั่นคือ ด้าน การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้(X_4) สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้ร้อยละ 5.9 (R^2=.059)

ตางรางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อเสนอการคัดเลือกตัวแปร ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig
	B	Std.Error	β		

สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2					
ค่าคงที่ (Constant)	2.166	.417		5.190	.000
X_4	0.399	.088	.244	4.556	.000
R=.244, R^2=.059, Adjusted R^2=.059., $S.E._{Est}$=.699, F=20.757, Sig.= .000					

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ด้านคือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้(X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ซึ่ง สามารถอธิบายการผันแปรประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้ร้อยละ 5.9(R^2 =.059) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$\hat{Y}$ = 2.166 + 0.399 (X_4)

สมการพยากรณ์การประสิทธิผลของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$\hat{Z}$ = 0.244X_4

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีประเด็นน่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศติดตามการเรียนการสอน รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการชี้แนะแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริมขวัญกำลังใจครู และวิเคราะห์หลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ จิราพร พละสิม (2564) และ เนติ์ มโนปัญญา (2565) ที่ระบุว่าองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ การนิเทศติดตาม การพัฒนาหลักสูตร และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสูตร แสนกล้า (2566) และ พิมพกานต์ เพ็งสงค์ (2567) ที่พบผลในทิศทางเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารในพื้นที่มีลักษณะของผู้นำที่มุ่งเน้นการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยใช้กระบวนการนิเทศเป็นเครื่องมือในการควบคุมคุณภาพและยกระดับมาตรฐานการศึกษาควบคู่กับการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช

เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้อย่างรวดเร็ว โดยนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงนโยบายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิวากร สุทธิบาก (2566) และ เจนจิรา บุญตามทัน (2564) ที่ระบุว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาเกิดจากความสามารถของผู้บริหารและครูในการร่วมกันพัฒนาและปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพกานต์ เพ็งสงค์ (2567) ไชยา ภาวะบุตร (2566) และ Chrispeels (1990) ที่พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากประสิทธิผลของสถานศึกษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารเพียงปัจจัยเดียว แต่ยังมีปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบโดยตรง ได้แก่ ข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากร บริบทของครอบครัวและชุมชน รวมถึงภาระงานนอกเหนือจากการสอนที่ทำให้ภาวะผู้นำไม่สามารถส่งผลถึงผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสูตร แสนกล้า (2566) ที่พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาทุกด้าน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพกานต์ เพ็งสงค์ (2567) และ ธนัชพร จูห้อง (2568) ที่พบความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงถึงสูงมาก ดังนั้น การยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารควบคู่ไปกับการลดอุปสรรคในการทำงานของครูและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง

4.ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดสำหรับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 5.90 สะท้อนให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ ครูย่อมเกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาการสอน และผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวม สอดคล้องกับแนวคิดของ Murphy (1990) และ Hallinger (2011) ที่ระบุว่าการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการเป็นมิติหลักของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ผู้บริหารต้องกำหนดมาตรฐานความคาดหวังสูง พร้อมสร้างแรงจูงใจแก่ทั้งครูและผู้เรียนเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่เป้าหมายที่วางไว้

สรุป

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน ด้านพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจทางการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาคุณภาพครู

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา เสนอเป็นภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติคติทางบวก ด้านความพึงพอใจในงานของครู และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.230 อยู่ในระดับต่ำ โดยมีคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ (X_4) กับด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา(Y_3) โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับต่ำ (r = 0.278) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

1. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าเมื่อนำตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) คิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 6.1 (R^2 =..061) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อนำตัวแปลทั้งหมดไปสร้างสมการพยากรณ์ สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของ ในรูปของคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\hat{Y} = 2.266 - 0.033\ (X_1) - 0.029\ (X_2) + 0.118(X_3) + 0.397\ (X_4) - 0.207\ (X_5) + 0.134(X_6)$$

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ในรูปของคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\hat{Z}_Y = -0.020\boldsymbol{X}_1 - 0.018\boldsymbol{X}_2 + 0.076\boldsymbol{X}_3 + 0.242\boldsymbol{X}_4 - 0.120\boldsymbol{X}_5 + 0.080\boldsymbol{X}_6$$

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าเมื่อนำตัวแปร คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้(X_4) สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) ได้อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้ร้อยละ 5.9 (R^2 =.059) เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวซึ่งเป็นตัวแปลพยากรณ์ ไปสร้างสมการพยากรณ์ สามารถสร้างสมการถดถอยในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปของคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\hat{Y} = 2.166 + 0.399 (X_4)$$

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปของคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\hat{Z}_Y = 0.244\ x_4$$

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าด้านการพัฒนาคุณภาพครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในทุกด้านของภาวะผู้นำทางวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จึงควรกำหนดนโยบายสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูและการจัดหาแหล่งความรู้ วัสดุ และอุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างเพียงพอ

2. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ (X4) เป็นตัวแปรพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดนโยบายส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพและวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

3. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนว่ายังมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิผล หน่วยงานต้นสังกัดจึงควรกำหนดนโยบายลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนของครู และส่งเสริมการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงานด้านวิชาการอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

1. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน คือ การที่ผู้บริหารนิเทศและเยี่ยมชั้นเรียนของครูอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดทำปฏิทินการนิเทศชั้นเรียนที่ชัดเจนและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ พร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์แก่ครูเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 5.9 ผู้บริหารควรเร่งพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงสนับสนุนวัฒนธรรมการเรียนรู้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้ เพื่อให้ครูและนักเรียนมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

3. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำข้อมูลจากการประเมินผลมาใช้ปรับปรุงการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลได้เพียงร้อยละ 5.90 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ เช่น ภาวะผู้นำดิจิทัล วัฒนธรรมองค์การ หรือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อค้นหาปัจจัยที่เหลืออีกกว่าร้อยละ 94

2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา

3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบหรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในระดับการศึกษาหรือเขตพื้นที่อื่น เพื่อดูความแตกต่างของปัจจัยเชิงบริบทที่ส่งผลต่อระดับความสัมพันธ์ซึ่งในงานวิจัยนี้พบในระดับต่ำถึงปานกลาง

เอกสารอ้างอิง

เกียรติศักดิ์ ป้องศรี และ ทิพมาศ เศวตวรโชติ (2568). คุณลักษณะอังพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมรโศกราช.

ข้าวทิพย์ ทีสุกะ. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

คำปิ่น ทีสุกะ. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.

จิราพร พละสิม. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

เจนจิรา บุญตามทัน (2564). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์.

ไชยา ภาวะบุตร. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร. วารสารวิชาการและวิจัย. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

ทิวากร สุทธิบาก. (2565). การพัฒนาตัวแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ธนัชพร จูห้อง, ตรัยภูมินทร์ ตรีตรีศวร. (2568). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1. วารสารเสฏฐวิทย์ปริทัศน์. 5(1), 402–417.

เนตี์ มโนปัญญา. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปวีณา บุทธิจักร. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.

พิมพกานต์ เพ็งสงค์ (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช.

พรเทพ เหมรานนท์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

วิสูตร แสนกล้า. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. (2568). รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประจำปี 2567. นครศรีธรรมราช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). ร่วมปฏิบัติเรียนรู้กับครูต้นแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบ การเรียนแบบร่วมมือ ตามแนวคิดทฤษฎีรูปการการสร้างความรู้. กรุงเทพมหานคร.

Anderson, C. A. D. (2022). The importance of instructional leadership behavior as perceived by middle school teachers, principals, and educational leadership professors (Ed.D. dissertation). University of Georgia

Chrispeels, J. (1990). A study of factors contributing to achieving and sustaining school effectiveness in elementary schools. Palmer Press

Harrison, B. L. (2008). The perceptions of teachers and school administrators of school effectiveness in 11 schools in a southern Mississippi school district. Doctoral dissertation. Educational Administration. Mississippi State University, Mississippi, United States.

Murphy, J. (1990). Principal instructional leadership. In P. W. Thurston & L. S. Lotto (Eds.). Advances in educational administration: Volume 1. Part B: Changing perspectives on the school. Greenwich, CT: JAI.

Hallinger, P. (2011). Leadership for learning: Lessons from 40 years of empirical research. Journal of Educational Administration, .